

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W NOWYM SĄCZU

KARTA PRZEDMIOTU

obowiązuje studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2013/2014

Instytut Zdrowia

Kierunek studiów: Pielęgniarstwo

Profil: Praktyczny

Forma studiów: Stacjonarne

Kod kierunku: 12.6

Stopień studiów: I

Specjalności: Pielęgniarstwo

1 PRZEDMIOT

NAZWA PRZEDMIOTU	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne
KOD PRZEDMIOTU	IZ 12.6 PIS D2 13/14
KATEGORIA PRZEDMIOTU	Praktyki
LICZBA PUNKTÓW ECTS	4
SEMESTRY	3

2 RODZAJ ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

SEMESTR	WYKŁAD	ĆWICZENIA/ SEM.	BEZ BEZPOŚREDNIEGO UDZIAŁU NAUCZYCIELA	ZAJĘCIA PRAKTYCZNE	PRAKTYKA ZAWODOWA
3	75		30		

3 CELE PRZEDMIOTU

Cel 1 Zapoznanie z zasadami diagnozowania w pielęgniarstwie chirurgicznym.

Cel 2 Zapoznanie z rolą pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego oraz kształtowanie umiejętności różnicowania reakcji chorego na chorobę i hospitalizację, z uwzględnieniem wieku i stanu zdrowia.

Cel 3 Zapoznanie z zasadami organizacji opieki chirurgicznej.

Cel 4 Zapoznanie z zasadami żywienia chorych chirurgicznie.

Cel 5 Zapoznanie z zasadami przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia i omówienie czynników zwiększających ryzyko okołoperacyjne.

Cel 6 Kształtowanie umiejętności obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym.

Cel 7 Zapoznanie z przebiegiem i sposobami postępowania w określonych jednostkach chorobowych oraz działaniem zintegrowanego systemu opieki stomijnej i innych stowarzyszeń na rzecz zdrowia.

Cel 8 Kształtowanie umiejętności w zakresie przygotowania chorego do badań diagnostycznych oraz żywienia enteralnego i parenteralnego z wykorzystaniem różnych technik.

Cel 9 Kształtowanie umiejętności oceniania poziomu bólu, reakcji chorego na ból i postępowania przeciwbólowego.

Cel 10 Wdrażanie do systematycznego wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności.

4 WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

a Student uzyskał pozytywne oceny z weryfikacji efektów kształcenia przedmiotów: anatomia, fizjologia, patologia, podstawy pielęgniarstwa.

5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

EK1 Wiedza: Zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie chirurgicznym.

EK2 Wiedza: Różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację, z uwzględnieniem wieku i stanu zdrowia oraz zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego. w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta

EK3 Wiedza: Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej chirurgicznej.

EK4 Wiedza: Zna zasady żywienia chorych, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych.

EK5 Wiedza: Charakteryzuje czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne oraz zna zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia.

EK6 Wiedza: Zna kierunki obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom.

EK7 Wiedza: Wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych leczonych chirurgicznie oraz wyjaśnia działanie zintegrowanego systemu opieki stomijnej. i innych stowarzyszeń na rzecz zdrowia.

EK8 Umiejętności: Przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym oraz prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych z wykorzystaniem różnych technik.

EK9 Umiejętności: Ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.

EK10 Kompetencje społeczne: Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu.

6 TREŚCI PROGRAMOWE

WYKŁAD

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W1	Specyfika chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego. Diagnozowanie w pielęgniarstwie chirurgicznym. Planowanie i ewaluacja opieki w poszczególnych okresach pobytu chorego w oddziale chirurgicznym.	5
W2	Reakcje emocjonalne pacjentów na fakt hospitalizacji w oddziale chirurgicznym i zabieg operacyjny. Sposoby łagodzenia negatywnych stanów emocjonalnych. Ból jako problem chirurgiczny. Metody oceny i leczenia bólu. Zadania pielęgniarki w rozpoznawaniu i łagodzeniu bólu	5
W3	Rola i zadania pielęgniarki przy przyjęciu pacjenta do szpitalnego oddziału chirurgicznego oraz do ambulatoryjnego, chirurgicznego przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego, z uwzględnieniem wieku i stanu chorego.	3
W4	Organizacja specjalistycznej opieki chirurgicznej w Polsce. Organizacja ośrodków chirurgii jednego dnia. Urządzenie, wyposażenie poszczególnych jednostek organizacyjnych. Zasady pracy zespołów interdyscyplinarnych w oddziałach chirurgicznych.	2
W5	Odżywianie chorych chirurgicznie. Sposoby i metody żywienia. Rodzaje diet. Udział pielęgniarki w terapii żywieniowej.	3
W6	Ocena stanu chorego przed operacją - udział pielęgniarki w ocenie. Charakterystyka czynników zwiększających ryzyko okołoperacyjne.	2
W7	Przygotowanie chorego do operacji planowej, w trybie pilnym oraz w chirurgii jednego dnia. Czynności organizacyjne i pielęgnacyjne. Ogólne normy przygotowania pacjenta do operacji. Opieka nad chorym w okresie bezpośrednim po operacji.	5
W8	Opieka nad chorym po operacji. Udział pielęgniarki w zapobieganiu, rozpoznawaniu i leczeniu powikłań pooperacyjnych.	5
W9	Obraz kliniczny, diagnozowanie, leczenie i opieka pielęgniarska w chirurgicznych chorobach żołądka, jelita cienkiego i grubego, odbytu, wątroby i dróg żółciowych, trzustki, przepuklin brzusznych, z uwzględnieniem okresu przed i pooperacyjnego.	20
W10	Choroby żył i tętnic obwodowych - objawy, przebieg, metody diagnozowania i leczenia. Opieka przed i pooperacyjna.	5
W11	Żyłaki kończyn dolnych, żyłaki odbytu, miażdżycy tętnic obwodowych - przyczyny, objawy, diagnozowanie, metody leczenia. Przygotowanie do operacji naprawczych tętnic i żył. Planowanie opieki pooperacyjnej. Amputacje kończyn - przygotowanie pacjenta do operacji, usprawnianie chorego po operacji, pielęgnacja kikuta.	5
W12	Obrażenia termiczne - oparzenia, odmrożenia. Klasyfikacje odmrożeń i oparzeń. Zasady leczenia. Opieka nad chorym w poszczególnych okresach choroby oparzeniowej.	5
W13	Klasyfikacje ran, zaopatrywanie ran, opatrunki, drenowanie ran. Obrażenia narządu ruchu, obrażenia mózgowiaszki, klatki piersiowej, brzucha i miednicy - rozpoznawanie, zasady leczenia. Opieka pielęgniarska nad chorymi w chirurgii urazowej	10
	RAZEM	75

BEZ BEZPOŚREDNIEGO UDZIAŁU NAUCZYCIELA

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
B1	Student samodzielnie uzupełnia wiedzę niezbędną do realizacji funkcji opiekuńczej i edukacyjnej wobec chorego przygotowywanego do zabiegu operacyjnego oraz po operacji. Dokumentuje swoją pracę w formie projektu indywidualnego. Zakres treści konsultuje z nauczycielem odpowiedzialnym za przedmiot.	20

BEZ BEZPOŚREDNIEGO UDZIAŁU NAUCZYCIELA

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
B2	Student poszukuje nowych rozwiązań w zakresie postępowania profilaktycznego i pielęgnacyjnego w odniesieniu do chorego hospitalizowanego w oddziale chirurgicznym. Swoją pracę dokumentuje w projekcie indywidualnym.	10
	RAZEM	30

7 METODY DYDAKTYCZNE

M1 Słowne objaśnienie

M2 Wykłady

M3 Prezentacje multimedialne

M4 Projekty

M5 Konsultacje

8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

FORMA AKTYWNOŚCI	ŚREDNIA LICZBA GODZIN NA ZREALIZOWANIE AKTYWNOŚCI
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	75
Konsultacje przedmiotowe	0
Egzaminy i zaliczenia w sesji	0
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury	30
Opracowanie wyników	0
Przygotowanie raportu, projektu, prezentacji, dyskusji	0
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA	105
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	4

9 SPOSOBY OCENY

nieobowiązkowy

OCENA FORMUJĄCA

F1 Kolokwium

F2 Test

F3 Projekt indywidualny

F4 Egzamin

KRYTERIA OCENY

EFEKT KSZTAŁCENIA 1		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 1
NA OCENĘ 3	Wymienia zasady diagnozowania w pielęgniarstwie chirurgicznym.	wykład	Średnia ważona ocen: z kolokwium - pytania 1 - 6 (waga 40) i egzaminu (waga 60).
NA OCENĘ 4	Wymienia, wyjaśnia i interpretuje zasady diagnozowania w pielęgniarstwie chirurgicznym.		
NA OCENĘ 5	Wymienia, wyjaśnia i interpretuje zasady diagnozowania w pielęgniarstwie chirurgicznym oraz uzasadnia znaczenie ich znajomości w praktycznym zastosowaniu.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 2		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 2
NA OCENĘ 3	Różnicuje, reakcje chorego na chorobę i hospitalizację, z uwzględnieniem wieku i stanu zdrowia oraz zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsięwzięcia podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta.	wykład	Średnia ważona ocen: z kolokwium - pytania 7 - 12 (waga 40) i egzaminu (waga 60).
NA OCENĘ 4	Różnicuje, analizuje i interpretuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację, z uwzględnieniem wieku i stanu zdrowia oraz rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsięwzięcia podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta.		
NA OCENĘ 5	Różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację, z uwzględnieniem wieku i stanu zdrowia oraz rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsięwzięcia podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta, różnicuje reakcje chorego na chorobę oraz związki przyczynowo-skutkowe a także proponuje sposoby łagodzenia negatywnych reakcji.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 3		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 3
NA OCENĘ 3	Objaśnia rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsięwzięcia podmiotu leczniczego, w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta przy pomocy nauczyciela.	wykład	Średnia ważona ocen: z kolokwium - pytania 13 - 18 (waga 40) i egzaminu (waga 60).
NA OCENĘ 4	Objaśnia i charakteryzuje rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsięwzięcia podmiotu leczniczego oraz wykazuje znajomość norm i zasad postępowania wobec chorego i jego rodziny, z niewielką pomocą nauczyciela.		
NA OCENĘ 5	Samodzielnie objaśnia i charakteryzuje rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsięwzięcia podmiotu leczniczego, wykazuje znajomość norm i zasad postępowania wobec chorego i jego rodziny oraz uzasadnia swoje poglądy i opinie.		

EFEKT KSZTAŁCENIA 4		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 4
NA OCENĘ 3	Wymienia swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej chirurgicznej.	wykład	Średnia ważona ocen: z kolokwium - pytania 19 - 24 (waga 40) i egzaminu (waga 60).
NA OCENĘ 4	Wymienia i charakteryzuje swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej chirurgicznej.		
NA OCENĘ 5	Wymienia i charakteryzuje swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej chirurgicznej, potrafi je ocenić oraz przedstawić własne propozycje.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 5		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 5
NA OCENĘ 3	Wymienia zasady żywienia chorych, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych.	wykład	Średnia ważona ocen: z kolokwium - pytania 25 - 30 (waga 40) i egzaminu (waga 60).
NA OCENĘ 4	Charakteryzuje zasady żywienia chorych, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych.		
NA OCENĘ 5	Wyjaśnia, analizuje i uzasadnia zasady żywienia chorych, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych w różnych schorzeniach chirurgicznych.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 6		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 6
NA OCENĘ 3	Charakteryzuje czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne przy pomocy nauczyciela.	wykład	Średnia ważona ocen: z kolokwium - pytania 31 - 36 (waga 40) i egzaminu (waga 60).
NA OCENĘ 4	Charakteryzuje i uzasadnia czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne oraz przewiduje ich skutki.		
NA OCENĘ 5	Charakteryzuje czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne, przewiduje ich skutki oraz proponuje sposoby ich eliminowania.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 7		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 7
NA OCENĘ 3	Wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych leczonych chirurgicznie oraz wyjaśnia działanie zintegrowanego systemu opieki stomijnej i innych stowarzyszeń na rzecz zdrowia. z pomocą nauczyciela.	wykład	Średnia ważona ocen: z kolokwium - pytania 37 - 48 (waga 40) i egzaminu (waga 60).
NA OCENĘ 4	Wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych leczonych chirurgicznie oraz wyjaśnia działanie zintegrowanego systemu opieki stomijnej w i innych stowarzyszeń na rzecz zdrowia.		

NA OCENĘ 5	Wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych leczonych chirurgicznie, wykorzystuje wiedzę w kontekście projektowania opieki nad chorym oraz wyjaśnia i uzasadnia działanie zintegrowanego systemu opieki stomijnej i innych stowarzyszeń na rzecz zdrowia.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 8		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 8
NA OCENĘ 3	Określa kierunki przygotowania chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym oraz prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych z wykorzystaniem różnych technik z pomocą nauczyciela.	wykład	Średnia ważona ocen: z kolokwium - pytania 49 - 54 (waga 40) i egzaminu (waga 60).
NA OCENĘ 4	Określa, analizuje i ocenia zasady i kierunki przygotowania chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym oraz prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych z wykorzystaniem różnych technik		
NA OCENĘ 5	Przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym oraz prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych z wykorzystaniem różnych technik. Planuje i uzasadnia interwencje pielęgniarstwa.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 9		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 9
NA OCENĘ 3	Ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe, przy pomocy nauczyciela.	wykład	Średnia ważona ocen: z kolokwium - pytania 55 - 60 (waga 40) i egzaminu (waga 60).
NA OCENĘ 4	Ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe, wymienia i ilustruje metody oceny bólu i efektów terapii bólu.		
NA OCENĘ 5	Ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe, proponuje i modyfikuje postępowanie w sytuacjach nietypowych.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 10		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 10
NA OCENĘ 3	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu.	bez bezpośredniego udziału nauczyciela	Średnia ważona ocen: z projektu indywidualnego (waga 60) i obserwacji (waga 40).
NA OCENĘ 4	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu. Analizuje i uzasadnia swoje działania.		
NA OCENĘ 5	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu. Rozwija formy samokształcenia oraz konstruuje plany rozwoju zawodowego.		

OCENA DO INDEKSU (OCENA PODSUMOWUJĄCA)

Średnia arytmetyczna ocen uzyskanych z wszystkich efektów kształcenia.

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

a Uzyskanie pozytywnych ocen z weryfikacji wszystkich efektów kształcenia.

10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	ODNIESIENIE DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH	CELE PRZEDMIOTU	TREŚCI PROGRAMOWE	METODY DYDAKTYCZNE
EK1	P_D.W05.3	Cel1	W1	M1
EK2	P_D.W11	Cel2	W2, W3	M2
EK3	P_D.W14.3	Cel3	W4	M2, M3
EK4	P_D.W30.1	Cel4	W5	M3
EK5	P_D.W31	Cel5	W6, W7	M2, M3
EK6	P_D.W33	Cel6	W8	M6
EK7	P_D.W34	Cel7	W9, W10, W11, W12, W13	M2, M3
EK8	P_D.U12	Cel8	W5, W9, W10, W11	M2, M3
EK9	P_D.U29	Cel9	W2	M2, M3
EK10	P_D.K02	Cel10	B1, B2	M4, M5

11 WYKAZ LITERATURY

LITERATURA PODSTAWOWA:

- [1] Głuszek S. — *Chirurgia. Podręcznik dla studentów wydziałów nauk o zdrowiu*, Lublin, 2008, Czelej
- [2] Walewska E. — *Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego*, Warszawa, 2006, PZWL

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- [1] Kapła W. — *Pielęgniarstwo w chirurgii*, Lublin, 2006, Czelej
- [2] Sweetland H., Conway K. — *Chirurgia*, Wrocław, 2006, Urban & Partner
- [3] Szewczyk M. — *Pielęgniarstwo w chirurgii*, Warszawa, 2006, Borgis

12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ

mgr Anna Ciurka (kontakt: a-ciurka@wp.pl)

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT

mgr Anna Ciurka (kontakt: a-ciurka@wp.pl)

dr n.med. Jacek Lizoń (kontakt: jazon@interia.pl)

13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI

(miejscowość, data)	(odpowiedzialny za przedmiot)	(kierownik zakładu)	(dyrektor instytutu)
---------------------	-------------------------------	---------------------	----------------------

PWSZ w Nowym Sączu

PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....
.....